

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) خودآزمایی و درک مطلب</p> <p>با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>پس سران لشکر و مهتران ملک به نزدیک استاد ابو عبدالله الرودکی رفتند - و از ندمای پادشاه هیچ کس محتشم‌تر و مقبول‌القول‌تر از او نبود - گفتند: «پنج هزار دینار تو را خدمت کنیم اگر صنعتی بکنی که پادشاه از این خاک حرکت کند، که دل‌های ما آرزوی فرزند همی‌برد و جان ما از اشتیاق بخارا همی‌برآید.»</p> <p>رودکی قبول کرد که نبض امیر بگرفته بود و مزاج او بشناخته. دانست که به نثر با او درنگیرد، روی به نظم آورد و قصیده‌ای بگفت و به وقتی که امیر صبح کرده بود در آمد و به جای خویشتن بنشست و چون مطربان فروداشتند، او چنگ بر گرفت.</p>	
۰/۱۵	الف) معنی «خدمت کنیم» در عبارت فوق چیست؟	
۰/۱۵	ب) «صنعت کردن» در این متن به چه معنی به کار رفته است؟	
۰/۱۵	پ) منظور از «به نثر با او درنگیرد» چیست؟	
۰/۱۵	ت) معنی «فروداشتند» را بنویسید.	
۰/۱۵	منظور از «بن دندان» در بیت زیر چیست؟	
۲	دندانه‌ی هر قصری پندی دهدت تو نو پند سر دندانه بشنو ز بن دندان	
۳	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. <p>پیغامبری مرسل از مادر در وجود آمده است و این پیغامبر همه‌ی جهان بگیرد و مملکت عجم به دست او برود. از امروز تا چهارده سال مملکت عجم بر دست انوشروان می‌رود. پس مملکت انوشروان برسد و این پیغامبر که در وجود آمده است به بلاغت رسد و مملکت عجم به دست او اوفتد.</p>	
۰/۱۵	الف) منظور از «برود» و «برسد» در سطر دوم چیست؟	
۰/۱۵	ب) مقصود از «بلاغت» را بنویسید.	
۰/۱۵	در بیت زیر منظور از «یکی فسرده» چیست؟	
۴	عاشقی را یکی فسرده، بدید که همی مُرد و خوش همی خندید	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره								
۵	در عبارت: و آن چه گفتمی در به روی مسکینان بیندند حاتم طایی که بیابان نشین بود، اگر شهری بودی از جوش گدایان بیچاره شدی و جامه بر او پاره کردندی چنان که در طیبیات آمده است: در من منگر تا دگران چشم ندارند گز دست گدایان نتوان کرد ثوابی الف) معنی واژه‌ی «جوش» چیست؟ ب) «طیبیات» عنوان چیست؟ پ) منظور از «چشم ندارند» در بیت چیست؟	۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵								
۶	«نگار» در بیت زیر استعاره از چیست؟ یا چو بانگ رعد هنگام بهار باغ می‌یابد، از او چندین نگار	۰/۱۵								
۷	«علم‌دار» خدا در بیت زیر کیست؟ از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند دست علم‌دار خدا را قطع کردند	۰/۱۵								
۸	در بیت زیر وجود کدام معانی در واژه‌ی «خرابی» منجر به آرایه‌ی ایهام شده است؟ «هر که آمد به جهان نقش خرابی دارد در خرابات بگویند که هشیار کجاست»	۰/۱۵								
۹	منظور از «خطّ و خال‌ها» در بیت زیر چیست؟ ای دفتر حسن تو را فهرست خطّ و خال‌ها تفصیل‌ها پنهان شده در پرده‌ی اجمال‌ها	۰/۱۵								
۱۰	در عبارت زیر منظور از «استعاره‌های دور از کار» چیست؟ به فکر دقیق و معانی بلند و استعاره‌های دور از کار در رشته‌ی بلاغت در آورده به ملوک نسبت می‌دهند.	۰/۱۵								
۱۱	آن چه بدون اختیار بر قلب عارف وارد می‌شود است و آن چه او آن را تحصیل و کسب می‌کند، است.	۰/۱۵								
۱۲	در هر یک از ابیات گروه «الف»، کدام آرایه‌ی موجود در گروه «ب» به کار رفته است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۲۵								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- درون بیشه سیاه و سپید دشت و دمن</td> <td>تمام خطّی تجریش سایه و روشن</td> </tr> <tr> <td>۲- بالای خود در آینه‌ی چشم من ببین</td> <td>تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را</td> </tr> <tr> <td>۳- عجب نیست از گل که خندد به سروی</td> <td>که در این چمن پای در گل نشیند</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱- درون بیشه سیاه و سپید دشت و دمن	تمام خطّی تجریش سایه و روشن	۲- بالای خود در آینه‌ی چشم من ببین	تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را	۳- عجب نیست از گل که خندد به سروی	که در این چمن پای در گل نشیند	
«الف»	«ب»									
۱- درون بیشه سیاه و سپید دشت و دمن	تمام خطّی تجریش سایه و روشن									
۲- بالای خود در آینه‌ی چشم من ببین	تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را									
۳- عجب نیست از گل که خندد به سروی	که در این چمن پای در گل نشیند									
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم									

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۱۰ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	(ب) معنی و مفهوم نظم و نثر	
۱۳	انصاف از نعیم جوانی بستند.	۰/۱۵
۱۴	در برگ ریز باغ زهرا برگ کردیم	۰/۱۵
۱۵	خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد	۰/۱۵
۱۶	فایده‌ی اول سماع بانگ آب کاو بود سر تشنگان را چون زباب	۰/۱۵
۱۷	که هرگز «کهیص» با تو غمزه‌ای نکرده است تا قدر عشق را بدانستی.	۰/۱۵
۱۸	در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	۰/۱۵
۱۹	یکی تحرّمی عشا بسته و دیگری منتظر عشا نشسته.	۰/۱۵
۲۰	سخننان لآلی انتظامش از خیز شمار بیرون است.	۰/۱۵
۲۱	دمامت منظر و لقای منکر او را به فال فرخ نداشت.	۰/۱۵
۲۲	حیران اطوار خودم، درمانده‌ی کار خودم هر لحظه دارم نیتی چون قرعه‌ی رمال‌ها	۰/۷۵
۲۳	عشوق را رهنمای و ره نبود در طریقت سر و گله نبود	۰/۷۵
	(پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	
۲۴	عنوان مقالات طنزآمیز دهخدا در روزنامه‌ی صور اسرافیل چه بود؟	۰/۲۵
۲۵	آثار جلال آل احمد به چهار دسته‌ی کلی، ترجمه‌ها، سفرنامه‌ها و تقسیم می‌شود.	۰/۱۵
۲۶	یک ویژگی زبانی ادبیات دوره‌ی مشروطه را بنویسید.	۰/۱۵
۲۷	دو ویژگی نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی را بنویسید.	۰/۱۵
۲۸	<u>صحیح و غلط</u> بودن هریک از جملات زیر را مشخص کنید. الف) شهرت و محبوبیت طنز گل آقا نخست با ستون «دو کلمه حرف حساب» در روزنامه‌ی اطلاعات آغاز شد. ب) افسانه‌های مطایبه آمیز شامل حوادث و ماجراهای عجیب با موجودات وهمی و جادویی است.	۰/۱۵
۲۹	هریک از آثار زیر از کیست؟ الف) سر و ته یک کرباس ب) کشتی پهلو گرفته پ) لطایف الطوائف	۰/۷۵
	(ت) شعر حفظی	
۳۰	هریک از ابیات زیر را با واژگان مناسب کامل کنید. الف) هر شب از حسرت من و یک دامن اشک تو هم ای پر از پروینی ب) باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش پ) آی آدم‌ها که بر ساحل یک نفر در آب دارد می‌سپارد جان. ت) آی آدم‌ها! / او ز راه مرگ، / می‌زند فریاد و امید کمک دارد	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
۲۰	جمع نمره	
	«گل‌بوته‌های فکران بارور باد»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)		رشته : علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۷
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
<p>مصححین ارجمند، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمتان ارائه می‌گردد؛ پدیده‌ی است به پاسخ‌های صحیح و مشابه دانش آموزان، نمره تعلق می‌گیرد.</p>		
<p>الف) خودآزمایی و درک مطلب</p>		
۱	الف) تقدیم کنیم. (۰/۵) ب) چاره‌اندیشی و تدبیر (۰/۵) پ) به‌وسیله‌ی نثر بر او تأثیر کافی نمی‌گذارد. (۰/۵) ت) نوازندگی خود را به پایان رساندند. (۰/۵) یا در اصطلاح موسیقی یکی از سه قسمت اساسی خوانندگی که شامل برداشت (پیش درآمد)، متن و فروداشت است.	۲
۲	صمیم دل (۰/۵) یا از عمق جان	۰/۵
۳	الف) پرونده اداره شود. (۰/۲۵) برسد: تمام می‌شود (۰/۲۵) یا به پایان رسد. ب) بلوغ، کمال (۰/۵) یا در این جا مقصود به پیامبری رسیدن است.	۱
۴	کسی که از عوالم عشق بی‌خبر است. (۰/۵)	۰/۵
۵	الف) ازدحام، هنگامه (۰/۲۵) ب) عنوان قسمتی از غزل‌های سعدی است. (۰/۵) پ) توقعی نداشته باشند. (۰/۵)	۱/۲۵
۶	گل‌ها و گیاهان زیبا و رنگارنگ (۰/۵)	۰/۵
۷	حضرت ابوالفضل (ع) (۰/۵)	۰/۵
۸	۱- مستی و بی‌خبری (۰/۲۵) ۲- ویرانی و نابودی (۰/۲۵)	۰/۵
۹	آثار و پدیده‌های آفرینش (۰/۵)	۰/۵
۱۰	استعاره‌هایی که کم‌تر به کار می‌روند. (۰/۵)	۰/۵
۱۱	حال (۰/۲۵) مقام (۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	۱- تضاد (۰/۲۵) ۲- تشبیه (۰/۲۵) ۳- کنایه (۰/۲۵)	۰/۲۵
<p>ب) معنی و مفهوم نظم و نثر</p>		
۱۳	از نعمت جوانی خود به‌خوبی استفاده کردند. (۰/۵)	۰/۵
۱۴	در هنگامی که باغ خانواده‌ی پیامبر خزان‌زده بود، (۰/۲۵) ما سبز و شاداب بودیم. (۰/۲۵) یا با خانواده‌ی پیامبر همراهی و هم‌دردی نکردیم.	۰/۵
۱۵	حقیقت که خون‌بهای توست، (۰/۲۵) با خون تو هم ارزش است. (۰/۲۵) یا خون تو عین حقیقت است.	۰/۵
ادامه‌ی راهنمای تصحیح در صفحه‌ی دوم		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲) (متون نظم و نثر)		رشته: علوم انسانی
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۹۰/۱۰/۱۷
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	فایده‌ی اول شنیدن صدای آب است (۰/۲۵) که برای افراد تشنه مانند صدای ساز دل‌نشین است. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۷	هرگز قرآن در تو اثر نبخشیده است (۰/۲۵) تا قدر عشق را بدانی. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۸	کسی که به فکر و اندیشه‌ی اندیشمندان احترام نگذارد، (۰/۲۵) در نزد خردمندان محترم نیست. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	یکی (توانگر) آماده‌ی نماز عشا شده (۰/۲۵) و دیگری (فقیر) هنوز منتظر شام شب است. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	سخنان گرانبها و منظوم او (۰/۲۵) فراوان و غیر قابل شمارش است. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	زشتی چهره و قیافه‌ی ناپسند او را (۰/۲۵) به فال نیک نگرفت. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۲	همان‌گونه که قرعه‌ی رمال‌ها به تناسب افرادی که مراجعه می‌کنند، تغییر می‌کند، (۰/۵) نیت من هم لحظه لحظه در حال تغییر و دگرگونی است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۳	عشق خود هم راه است و هم رهبر (۰/۲۵) و مقام و منصب را در آن جایگاهی نیست. (۰/۵)	۰/۷۵
پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی		
۲۴	چرند و پرند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۵	مقالات (۰/۲۵) داستان‌ها (۰/۲۵)	۰/۵
۲۶	۱- استفاده از زبان مرسوم و آسانی و روانی نحو جملات ۲- استفاده از لغات فرنگی و آزادی استفاده از همه‌ی واژه‌ها در شعر (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵)	۰/۵
۲۷	۱- اطناب ۲- تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب ۳- تقلید از نثر عربی ۴- حذف افعال به قرینه ۵- استعمال لغات عربی (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره)	۰/۵
۲۸	الف) صحیح (۰/۲۵) ب) غلط (۰/۲۵)	۰/۵
۲۹	الف) جمال‌زاده (۰/۲۵) ب) سید مهدی شجاعی (۰/۲۵) پ) فخرالدین علی صفی (۰/۲۵)	۰/۷۵
ت) شعر حفظی		
۳۰	الف) ماهی (۰/۲۵) دامن مهتاب (۰/۲۵) ب) کاین دل غم‌زده سرگشته گرفتار کجاست (۰/۵) پ) نشسته شاد و خندانید (۰/۵) ت) این کهنه جهان را باز، می‌باید. (۰/۵)	۲
۲۰	جمع نمره	